

NCERT Solutions for Class 7th Sanskrit Chapter 5

Question 1: एकपदेन उत्तरत-(क) 'पण्डिता' 'सरस्वती' इति उपाधिभ्यां का विभूषिता? (ख) रमा कुत: संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती? (ग) रमाबाई केन सह विवाहम् अकरोत्? (घ) कासां शिक्षायै रमाबाई स्वकीयं जीवनम् अर्पितवती? (ङ) रमाबाई उच्चशिक्षार्थं कुत्र अगच्छत्? Answer: (क) रमाबाई। (ख) स्वमातुः (ग) विपिनबिहारी दासेन। (घ) नारीणाम्। (ङ) इंग्लैण्ड देशम्। Question 2: रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-(क) <u>रमायाः</u> पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत। (ख) <u>पत्युः</u> मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत्। (ग) रमाबाई <u>मुम्बईनगरे</u> 'शारदा-सदनम्' अस्थापयत्। (घ) 1922 तमे खिष्टाब्दे <u>रमाबाई-महोदयाया:</u> निधनम् अभवत्। (ङ) <u>स्त्रिय:</u> शिक्षां लभन्ते स्म। Answer: (क) कस्या: पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत? (ख) कस्य मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत्? (ग) रमाबाई कुत्र 'शारदा-सदनम्' अस्थापयत्? (घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे कस्या: निधनम् अभवत्? (ङ) का: शिक्षां लभन्ते स्म? Question 3: प्रश्नानामुतराणि लिखत-(क) रमाबाई किमर्थम् आन्दोलनं प्रारब्धवती? (ख) नि:सहाया: स्त्रिय: आश्रमे किं लभन्ते स्म? (ग) कस्मिन् विषये रमाबाई-महोदयाया: योगदानम् अस्ति? (घ) केन रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता वर्तते? (क) रमाबाई बालिकानां स्त्रीणां च कृते संस्कृस्य वेदशास्त्रादिकस्य च शिक्षायै आन्दोलनं प्रारब्धवती। (ख) नि:सहाया: स्त्रिय: आश्रमे मुद्रण - टङ्कण - काष्ठकलादीनाञ्च प्रशिक्षणमपि लभन्ते स्म। (ग) स्त्रीशिक्षायां समाजसेवायाञ्च विषये रमाबाई-महोदयाया: योगदानम् अस्ति। (घ) 'स्त्री धर्म नीति' 'हाई कास्ट हिन्दू विमेन' रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता वर्तते।

पदानि	मूलशब्द:	लिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्
यथा- -	वेद	पुँल्लिङ्गम्	ষষ্ঠী	बहुवचनम्

Question 4:

अधोलिखितानां पदानां निर्देशानुसारं पदपरिचयं लिखत-

वदानाम्		
पिता	 	
शिक्षायै	 	

नारीणाम्

मनोरमया

Answer:

कन्याः

पदानि मूलशब्दः लिङ्गम् विभक्तिः वचनम् पुँल्लिङ्गम् षष्ठी यथा-वेदानाम् वेद बहुवचनम् पिता <u>पितृ</u> पुँल्लिङ्गम् <u>प्रथमा</u> <u>एकवचनम्</u> शिक्षायै शिक्षा स्त्रीलिङ्गम् चतुर्थी एकवचनम् स्त्रीलिङ्गम् प्रथमा बहुवचनम् कन्याः कन्या नारीणाम् <u>नारी</u> स्त्रीलिङ्गम् षष्ठी <u>बहुवचनम्</u> मनोरमया मनोरमा स्त्रीलिङ्गम् तृतीया एकवचनम्

Question 5:

अधोलिखितानां धातूनां लकारं पुरुषं वचनञ्च लिखत-

	धातुः	लकार:	पुरुष:	वचनम्
यथा- आसीत्	अस्	लङ्	प्रथमपुरुष:	एकवचनम्
कुर्वन्ति				
आगच्छत्				
निवसन्ति			4 <u></u>	
गमिष्यति				

अकरोत् ------

Answer:

	धातुः	लकार:	पुरुष:	वचनम्
यथा-आसीत्	<u>अस</u>	<u>ਕਤ</u>	प्रथमपुरुष:	एकवचनम्
कुर्वन्ति	<u>'कृ'</u>	<u>ਕਟ</u>	प्रथमपुरुष:	<u>बहुवचनम्</u>
आगच्छत्	<u>'गम्'</u>	<u> ਕਵ</u>	प्रथमपुरुष:	एकवचनम्
निवसन्ति	'नि' उपसर्ग 'वस' धातु	<u>ਕਟ</u>	प्रथमपुरुष:	<u>बहुवचनम्</u>
गमिष्यति	<u>'गम्'</u>	लृट	प्रथमपुरुष:	<u>एकवचनम्</u>
अकरोत्	<u>'ক'</u>	<u>ਜਵ</u>	प्रथमपुरुष:	एकवचनम्

Question 6:

अधोलिखितानि वाक्यानि घटनाक्रमानुसारं लिखत-

- (क) रमाबाई-महोदयाया: विपिनबिहारीदासेन सह विवाह: अभवत्।
- (ख) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत।
- (ग) सा उच्चशिक्षार्थं इंग्लैण्डदेशं गतवती।
- (घ) 1922 तमे खिष्टाब्दे रमाबाई-महोदयाया: निधनम् अभवत्।
- (ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा-सदनम् अस्थापयत्।
- (च) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती।

Answer

- (क) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत।
- (ख) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती।
- (ग) रमाबाई-महोदयाया: विपिनबिहारीदासेन सह विवाह: अभवत्।
- (घ) सा उच्चशिक्षार्थं इंग्लैण्डदेशं गतवती।
- (ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा-सदनम् अस्थापयत्।
- (च) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई-महोदयाया: निधनम् अभवत्।

********* END *******